

عنوان مقاله:

امکان سنجی اخلاق مراقبت در حیات اخلاقی حضرت زهرا (س)

محل انتشار:

کنگره بین المللی سیره فاطمی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

فهیمة السادات میرزازاده میبیدی - طلبه سطح سه رشته اخلاق و تربیت اسلامی حوزه حضرت زهرا (س)

خلاصه مقاله:

اخلاق مراقبت موضوعی مطرح در مباحث اخلاقی معاصر است که توجه برخی از متفکران این حوزه را به خود جلب کرده است. این اخلاق در فضای فیمینیستی و ناظر به حوزه رشد و تحول اخلاقی مطرح شده است و مراحل رشد اخلاقی کودک را به گونه ای صورت بندی می کند که به تفاوت میان زنان و مردان منجر گشته است. در اخلاق مراقبت تأکید می شود که زنان درباره مسائل اخلاقی به گونه ای دیگر استدلال می کنند و با صدایی متفاوت سخن می گویند. فیمینیست های طرفدار اخلاق مراقبت معتقدند که در چالش های اخلاقی، اگر بخواهیم بر مبنای اخلاق سنتی که ناشی از نگرش مردانه به اخلاق است حرکت کنیم، همواره باید تابع قواعد عام اخلاقی عدالت محور باشیم و بدون توجه به موقعیت ها، احکام یکسانی ناشی از عقلانیت گرایی و عدالت محوری صادر کنیم. اما بر مبنای اخلاق مراقبت باید جزئی نگر و قاعده گریز باشیم و نسبت به هر موقعیتی با مراقبت و لحاظ همه جوانب، حکم خاص آن موقعیت را بیابیم. در این اخلاق بر نقش برجسته عواطف در رفتارهای اخلاقی تأکید گردیده از این رو، آن را اخلاقی زنانه و برتر از اخلاق مردانه معرفی کرده اند. برخی از نویسندگان مسلمان استدلال کرده اند که عرضه اخلاق مراقبت به صورتی که در مقابل عقلانیت گرایی و عدالت محوری قرار گیرد، عرضه ای افراطی و غیر قابل دفاع است، ولیمی توان تقریری معتدل از اخلاق مراقبت ارائه داد که با اخلاق عدالت محور سازگار بوده و از منظر اسلام نیز مورد تأیید باشد. (اسلامی، 1387، ص 24) در این مقاله در نظر داریم ضمن معرفی اخلاق مراقبت و تشریح گونه افراطی آن، تقریر معتدل از آن را مطرح و تأیید پذیری آن را از نظر اسلام مورد بررسی قرار دهیم. به این منظور، به عنوان یک مطالعه موردی، حیات اخلاقی حضرت زهرا (سلام الله علیها) را به عنوان برجسته ترین زن مسلمان مورد بررسی قرار می دهیم. زندگی حضرت زهرا (س) همبه جهت دارا بودن مرتبه عصمت و هم به لحاظ زن بودن ایشان مصداق بسیار مناسبی برای دستیابی به نگاه اسلام در این زمینه است. سؤال اصلی این تحقیق آن است که با توجه به شواهد روایی و تاریخی، آیا در زندگی حضرت زهرا (س) مواردی وجود دارد که بتوان در آنها برخی شاخصه های اخلاق مراقبت را توأم با رعایت اصول عقلانیت و عدالت پیدا کرد. این تحقیق یک تحقیق کتابخانه ای است و طی آن تلاش می شود با رجوع به منابع روایی و تاریخی و گردآوری شواهد لازم، به تحلیل آنها پرداخته و با مقایسه با شاخصه های اخلاق مراقبت به جواب سؤال مورد نظر دست یابد.

کلمات کلیدی:

اخلاق مراقبت، فمینیسم، عدالت محوری، مراقبت مداری، حضرت زهرا (س)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1132842>

